

กระจก 8 หน้า

โศบาลบูรพา...คำถามที่ยังคาใจ

การประชุม ครม.เมื่อวันอังคารที่ 6 มิ.ย.ที่ผ่านมา ได้เห็นชอบโครงการ “โศบาลบูรพา” ให้กรมปศุสัตว์ไปจัดหาแม่โคเนื้อให้เกษตรกรที่ จ.สระแก้ว เลี้ยงจำนวน 6,000 ราย รายละ 5 ตัว รวมเบ็ดเสร็จ จำนวน 30,000 ตัว ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ซึ่งเกษตรกรจะใช้เงินเป็นลูกโคจำนวน 5 ตัวแรกเข้าโครงการธนาคารโค-กระบือ

ขณะเดียวกันได้กำหนดราคาของแม่โคไว้ที่ตัวละ 30,000 บาท โดยจะใช้งบกลางปี 2560 มาใช้ซื้อโครวม 900 ล้านบาท และเมื่อรวมกับโครงการอื่นที่จะมาเสริม เช่น เลี้ยงแพะ สร้างโรงฆ่าสัตว์มาตรฐาน โครงการปลูกหญ้า รวมแล้วจะใช้งบกลางทั้งสิ้น 1,028.40 ล้านบาท

คำถามที่เกิดขึ้นทันทีก็คือแล้วโครงการนี้แตกต่างอย่างไรกับโครงการอีสานเขียว ที่นำโคพลาสติก หรือโครงการโคล้านตัว ที่ต่างก็หาความยั่งยืนไม่ และเงินไม่เป็นที่สุดสิ้นเปลืองงบประมาณของรัฐ สิ้นเปลืองทั้งเวลา แรงงานและทำลายความหวังของเกษตรกรซ้ำซาก

หลังจากที่มีคำถามเกิดขึ้นจากผู้สื่อข่าว พล.ท.สรรเสริญ แก้วกำเนิด โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ได้ตอบถามไปยังกระทรวงเกษตรฯ และได้รับคำชี้แจงกลับมาในช่วงเย็นของวันเดียวกัน สรุปใจความได้ว่า ความล้มเหลวของอีสานเขียว ก็เนื่องจากใช้พันธุ์โคเนื้อจากต่างประเทศ อายุสั้น ไม่เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของประเทศ

ขณะที่ปัจจัยที่สร้างความล้มเหลวสำหรับโครงการโคล้านตัวก็คือ บริษัทส่งเสริมธุรกิจเกษตรกรไทย ที่ตั้งขึ้นมาบริหารโครงการไม่มีความพร้อมในการดำเนินธุรกิจ

มาเข้าจุดโศกกันเลยทีเดียวสำหรับโครงการโศบาลบูรพา ทางกระทรวงเกษตรฯระบุว่า ปัจจัยความสำเร็จมีดังนี้คือ ใช้พันธุ์โคลูกผสมพื้นเมือง ซึ่งสามารถปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมได้ดี มีการเตรียมความพร้อมของเกษตรกร ทั้งปลูกพืชอาหารสัตว์ ทำโรงเรือน แหล่งน้ำ และการจัดการฟาร์มแบบประณีต ลดภาระการลงทุนของเกษตรกร และสามารถนำไปขยายผลสู่เกษตรกรรายอื่น และความต้องการของตลาดโคเนื้อในอาเซียนและจีนมีการขยายตัว

ครับ...กระทรวงเกษตรฯส่งมาให้แต่ปัจจัยความสำเร็จ ผมจึงขออนุญาตตั้งคำถามถึงการอุดหนุนให้ที่จะเป็นปัจจัยนำไปสู่ความสำเร็จของโครงการก็คือ จะหาแม่โคมาจากไหน และมีกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างให้ได้แม่โคที่มีคุณภาพได้อย่างไรแม้จะระบุว่าให้พิจารณาซื้อในประเทศก่อน แต่ทุกคนทราบดีว่าโคคุณภาพดีในประเทศราคาแพงราคา 30,000 บาท ซื้อไม่ได้แน่ๆ ซึ่งกระทรวงเกษตรฯคงทราบดี จึงเปิดช่องให้ตัวเองไว้ว่า หากหาซื้อในประเทศไม่ได้ให้นำเข้าได้

ซึ่งก็เข้าทางพอดี เพราะราคาโคในต่างประเทศที่นำจับตามืออยู่ 2 แหล่ง คือโคจากพม่า และออสเตรเลีย (แหล่งเดิม) ที่มีราคาถูกแต่เกรดก็ต่ำตามราคาไปด้วย เพราะเป็นโคเกรดเข้าโรงฆ่าสัตว์ ไม่ใช่โคสำหรับทำพันธุ์ จึงมีความเสี่ยงสูงที่ภาครัฐจะซื้อของราคาสูงกว่าปกติแต่คุณภาพต่ำ สนนราคาก็อยู่ที่ตัวละ 20,000-25,000 บาท ทำให้มีส่วนต่างเกิดขึ้น หากซื้อที่ตัวละ 30,000 บาท จะมีเงินเข้ากระเป๋าคนจัดหาประมาณ 150-300 ล้านบาท

ที่สำคัญคือหากเกษตรกรจังหวัดอื่นอยากได้โครงการแบบนี้บ้างจะบริหารจัดการอย่างไรที่จะไม่ให้ทำลายตลาดโคเนื้อในประเทศ และจะป้องกันไม่ให้นำโรคติดต่อเข้ามาได้อย่างไร รวมถึงหากเกษตรกรนำไปเลี้ยงแล้วไม่ออกลูกเสียเวลาเปล่าจะชดเชยอย่างไร และใครจะเป็นผู้รับผิดชอบจะติดตามประเมินผลและจัดซื้อจัดจ้างให้โปร่งใสได้อย่างไร... ทั้งหมดนี้ก็ด้วยความปรารถนาดี.

คนชายขอบ